

Brusel 26. ledna 2018
(OR. en)

5661/18

JAI 51
COSI 13
FRONT 15
ASIM 2
DAPIX 9
ENFOPOL 30
SIRIS 3
VISA 10
FAUXDOC 3
COPEN 14
CYBER 16
DATAPROTECT 7
CT 12
JAIEX 6
EF 27

PRŮVODNÍ POZNÁMKA

Odesílatel:	Jordi AYET PUIGARNAU, ředitel, za generálního tajemníka Evropské komise
Datum přijetí:	25. ledna 2018
Příjemce:	Jepppe TRANHOLM-MIKKELSEN, generální tajemník Rady Evropské unie
Č. dok. Komise:	COM(2018) 46 final
Předmět:	SDĚLENÍ KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU, EVROPSKÉ RADĚ A RADĚ Třináctá zpráva o pokroku na cestě k účinné a skutečné bezpečnostní unii

Delegace naleznou v příloze dokument COM(2018) 46 final.

Příloha: COM(2018) 46 final

V Bruselu dne 24.1.2018
COM(2018) 46 final

SDĚLENÍ KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU, EVROPSKÉ RADĚ A RADĚ

Třináctá zpráva o pokroku na cestě k účinné a skutečné bezpečnostní unii

I. ÚVOD

Tato třináctá měsíční zpráva o pokroku na cestě k vytvoření účinné a skutečné bezpečnostní unie zachycuje vývoj ve dvou hlavních pilířích: prvním je boj proti terorismu a organizované trestné činnosti a proti prostředkům, které je podporují, a druhým je posilování obrany proti těmto hrozbám a budování odolnosti vůči nim.

Ve **společném prohlášení o legislativních prioritách EU** na období 2018–2019 ze dne 14. prosince 2017, které jménem Evropského parlamentu, rotujícího předsednictví Rady a Evropské komise podepsali jejich předsedové, se opět zdůrazňuje stěžejní význam lepší ochrany bezpečnosti občanů¹, a to začleněním této otázky do samého jádra legislativní činnosti Unie. Prioritou jsou iniciativy, jejichž cílem je zajistit, aby orgány členských států věděly, kdo překračuje společné vnější hranice EU, dále zavedení interoperabilních informačních systémů EU pro bezpečnost, správu hranic a řízení migrace a posílení nástrojů pro boj proti terorismu a proti praní špinavých peněz.

Tato zpráva mapuje pokrok, kterého bylo dosaženo při plnění legislativních priorit souvisejících s bezpečnostní unií. Komise se bude i nadále zasazovat o pokrok v této oblasti, a to v úzké spolupráci se všemi orgány a v souladu s pracovním programem Komise na rok 2018, který rovněž řadí tyto činnosti mezi priority². Tato práce bude podkladem pro neformální zasedání vedoucích představitelů na téma vnitřní bezpečnosti, jež se bude konat v září 2018 ve Vídni, jak bylo oznámeno v agendě lídrů³.

Tato zpráva rovněž stanoví řadu kroků, které Komise podnikne, aby důrazněji podpořila členské státy v **boji proti radikalizaci** on-line i off-line, zejména navázáním na předběžná zjištění a doporučení expertní skupiny na vysoké úrovni pro radikalizaci⁴ a intenzivnější spolupraci s on-line platformami proti teroristickému obsahu na internetu. Předcházení radikalizaci a boj proti ní zůstává pro členské státy klíčovou výzvou, která vyžaduje součinnost vlád a subjektů na místní úrovni. Expertní skupina, která byla ustanovena v červenci 2017, aby vypracovala doporučení pro budoucí kroky, identifikovala řadu prioritních témat, která vyžadují další opatření.

Tato zpráva v neposlední řadě popisuje také pokrok, jehož bylo dosaženo při provádění dalších priorit v rámci bezpečnostní unie, zejména v oblasti **kybernetické bezpečnosti, ochrany veřejných prostor, výzkumu v oblasti bezpečnosti**, jakož i v otázce **vnějšího rozměru boje proti terorismu**.

II. PROVÁDĚNÍ LEGISLATIVNÍCH PRIORIT

Ve společném prohlášení o legislativních prioritách EU na období 2018–2019 se tři uvedené orgány dohodly, že v legislativním procesu upřednostní 31 nových iniciativ pro jednotnější, silnější a demokratičtější Unii, aby se zajistil významný pokrok aby výsledky byly pokud možno dosaženy před evropskými volbami v roce 2019. **Lepší ochrana bezpečnosti našich**

¹ https://ec.europa.eu/commission/publications/joint-declaration-eus-legislative-priorities-2018_cs

² COM(2017) 650 final ze dne 24. října 2017.

³ https://www.consilium.europa.eu/media/21574/leadersagenda_cs02.pdf

⁴

<http://ec.europa.eu/transparency/regexpert/index.cfm?do=groupDetail.groupDetail&groupID=3552&Lang=CS>

občanů je oblast, která je v pracovním dokumentu připojeném ke společnému prohlášení uvedena na prvním místě.

Mezi uvedenými legislativními prioritami dále figurují **návrhy Komise týkající se interoperability**⁵ informačních systémů pro bezpečnost, správu hranic a řízení migrace, které byly přijaty v prosinci 2017 a kterými se nyní začíná zabývat Evropský parlament a v Rada. Komise dne 15. ledna 2018 předložila návrhy Výboru Evropského parlamentu pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci (LIBE). Uskutečnily se první diskuse na úrovni pracovních skupin Rady. S ohledem na vysokou prioritu této iniciativy usiluje Komise spolu s Evropským parlamentem a Radou o co nejrychlejší pokrok. Pokud jde o práci na odstranění nedostatků v přístupu k informacím, probíhají mezi spolunormotvůrci třístranná jednání o návrhu Komise na zřízení **evropského systému pro cestovní informace a povolení (ETIAS)**⁶. Vzhledem k významu tohoto návrhu, a to i v souvislosti se společným cílem dosáhnout rychlého pokroku v oblasti interoperability, Komise naléhavě vyzývá spolunormotvůrce, aby v následujících týdnech dosáhli dohody.

Pokud jde o práci na maximalizaci přínosů stávajících informačních systémů, probíhají mezi spolunormotvůrci třístranná jednání o třech legislativních návrzích na posílení **schengenského informačního systému (SIS)**.⁷ Komise vyzývá oba spolunormotvůrce k rychlému dosažení dohody o těchto návrzích, neboť jde o důležitý krok k dosažení silnějších a inteligentnějších informačních systémů pro ochranu hranic a bezpečnost a jejich interoperability⁸. Pokud jde o doplňující návrh Komise na zjednodušení výměny informací z rejstříků trestů o státních příslušnících třetích zemí v EU prostřednictvím **Evropského informačního systému rejstříků trestů (ECRIS)**⁹, bude Výbor pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci (LIBE) Evropského parlamentu hlasovat o svém mandátu k vyjednávání dne 25. ledna 2018. Komise vyzývá oba spolunormotvůrce k bezodkladnému dosažení dohody o těchto návrzích reformy Evropského informačního systému rejstříků trestů (ECRIS). Zároveň s touto legislativní činností přináší výsledky také **praktické úsilí o posílení výměny informací**. Například Europol uvádí, že v průběhu roku 2017 si Europol, členské státy a třetí strany vyměnily více než jeden milion zpráv SIENA¹⁰. Komise bude i nadále spolupracovat se všemi členskými státy na plném provádění a uplatňování stávajících informačních systémů, a to zejména s těmi členskými státy, které jsou stále ještě v dostatečně pokročilé fázi provádění směrnice EU o jmenné evidenci cestujících (PNR)¹¹, jež musí být plně provedena do 25. května 2018.

V červnu 2017 předložila Komise legislativní návrh¹² na posílení mandátu agentury **eu-LISA**¹³, který by agentuře umožnil zajistit technické provedení nového přístupu ke správě

⁵ COM(2017) 793 final a COM(2017) 794 final ze dne 12. prosince 2017.

⁶ COM(2016) 731 final ze dne 16. listopadu 2016.

⁷ COM(2016) 881 final, 882 final a 883 final ze dne 21. prosince 2016.

⁸ Viz sdělení z dubna 2016 nazvané „Silnější a inteligentnější informační systémy pro ochranu hranic a bezpečnost“ (COM(2016) 205 final ze dne 6. dubna 2016) a přístup Komise k otázkám správy údajů pro ochranu hranic a bezpečnost, jak je uvedeno v sedmé zprávě o pokroku na cestě k účinné a skutečné bezpečnosti unii (COM(2017) 261 final ze dne 16. května 2017).

⁹ COM(2017) 344 final ze dne 29. června 2017.

¹⁰ <https://www.europol.europa.eu/newsroom/news/more-one-million-operational-messages-shared-between-europol-member-states-and-third-parties-in-2017>. SIENA je aplikace sítě pro bezpečnou výměnu informací spravovaná Europolem, která umožňuje rychlou a bezpečnou komunikaci a výměnu operativních a strategických informací o trestné činnosti.

¹¹ Směrnice 2016/681 ze dne 27. dubna 2016.

¹² COM(2017) 352 final ze dne 29. června 2017.

údajů pro ochranu hranic a bezpečnost. Na plenárním zasedání v lednu 2018 přijal Evropský parlament svůj mandát pro zahájení jednání o návrhu Komise, což umožní započít interinstitucionální diskuse.

V oblasti odhalování a předcházení financování terorismu dosáhly Rada EU a Evropský parlament dne 13. prosince 2017 politické dohody o **návrhu Evropské komise na změnu čtvrté směrnice o boji proti praní peněz (tzv. pátá směrnice o boji proti praní peněz)**.¹⁴ Konečné kompromisní znění musí být ještě formálně schváleno oběma orgány. Pozměněná směrnice by mohla být vyhlášena v *Úředním věstníku Evropské unie* do poloviny roku 2018, takže by vstoupila v platnost 18 měsíců po svém vyhlášení, tj. koncem roku 2019. Směrnice obsahuje řadu nových opatření, která pomohou vnitrostátním orgánům lépe sledovat nezákonné finanční toky. Klíčovým prvkem této směrnice je zvýšení její transparentnosti ohledně toho, kdo skutečně vlastní společnosti, svěřenské fondy a ostatní právní uspořádání, a to posílením požadavků souvisejících s registrem skutečných vlastníků. Registr skutečných vlastníků společností bude zcela veřejný, zatímco registr skutečných vlastníků svěřenských fondů a ostatních právních uspořádání bude plně přístupný příslušným orgánům a povinným osobám (jako jsou banky) a komukoliv z obecné veřejnosti, kdo bude moci prokázat oprávněný zájem na přístupu k takovým informacím. Směrnice rovněž posiluje přístup finančních zpravodajských jednotek (FIU) k příslušným informacím, včetně informací z katastrů nemovitostí a nově vytvořených centralizovaných rejstříků bankovních účtů. Kromě toho prohlubuje spolupráci mezi orgány finančního dohledu v EU a zjednodušuje výměnu informací mezi nimi. Dalším klíčovým prvkem směrnice je významné snížení anonymity spojené s produkty, jako jsou předplacené karty a virtuální měny. Tato směrnice zavádí také další kritéria pro zařazení na seznam vysoce rizikových třetích zemí, mimo jiné transparentnost, která zajistí vysokou úroveň ochranných opatření u finančních toků z vysoce rizikových třetích zemí.

Poté, co dne 11. prosince 2017 přijal Evropský parlament svůj postoj k návrhu Komise na směrnici týkající se harmonizace definice praní peněz a trestních sankcí za praní peněz¹⁵, byly dne 17. ledna 2018 zahájeny interinstitucionální diskuse.

V oblasti **kybernetické bezpečnosti** zkoumají spolunormotvůrci návrh¹⁶ Komise na nařízení, kterým se stanoví nový mandát pro Agenturu EU pro bezpečnost sítí a informací (ENISA) a Evropský rámec pro certifikaci kybernetické bezpečnosti (tzv. „akt o kybernetické bezpečnosti“). Proběhlo několik kol diskusí na úrovni pracovních skupin Rady. První slyšení Výboru Evropského parlamentu pro průmysl, výzkum a energetiku (ITRE) se konalo dne 27. listopadu 2017. Vzhledem k rychle se rozvíjejícím kybernetickým hrozbám Komise naléhavě vyzývá spolunormotvůrce, aby na návrhu pracovali přednostně a dosáhli dohody do konce roku.

¹³ Evropská agentura pro provozní řízení rozsáhlých informačních systémů v prostoru svobody, bezpečnosti a práva.

¹⁴ COM(2016) 450 final ze dne 5. července 2016.

¹⁵ COM(2016) 826 final ze dne 21. prosince 2016.

¹⁶ COM(2017) 477 final ze dne 13. září 2017.

III. PŘEDCHÁZENÍ RADIKALIZACI

1. *Expertní skupina na vysoké úrovni pro radikalizaci*

Expertní skupina na vysoké úrovni pro radikalizaci, která byla zřízena, aby posílila úsilí zaměřené na předcházení radikalizaci a boj proti ní a aby zlepšila koordinaci a spolupráci mezi všemi příslušnými zainteresovanými stranami, předložila svou **prozatímní zprávu**¹⁷ v listopadu 2017. Zjištění a doporučení expertní skupiny projednala Rada pro spravedlnost a vnitřní věci dne 7. prosince 2017. Expertní skupina ve své prozatímní zprávě vyzdvihuje práci, která byla v oblasti předcházení radikalizaci vykonána na úrovni EU, zejména prostřednictvím iniciativ, jako je síť pro zvyšování povědomí o radikalizaci (RAN), internetové fórum EU a Evropská strategická komunikační síť (ESCN). Prozatímní zpráva požaduje, aby v oblasti boje proti radikalizaci probíhaly mezi členskými státy, odborníky a vědci systematictější výměny informací a osvědčených postupů, a vyzývá ke zřízení výraznějších podpůrných struktur na úrovni EU. Závěry prozatímní zprávy odpovídají výsledkům komplexního posouzení bezpečnostních politik EU, ze kterých vyplynulo, že koordinaci preventivních činností EU je potřeba posílit¹⁸.

V návaznosti na prozatímní zprávu Komise pracuje na posílení stávajících iniciativ zaměřených na boj proti radikalizaci, na větším zapojení členských států a na zřízení mechanismu spolupráce na úrovni EU. Komise uplatní postupný přístup a jako první krok posílí koordinaci preventivních činností na úrovni EU.

Komise rovněž naváže na **doporučení** expertní skupiny **týkající se dalších opatření, která je třeba učinit v řadě prioritních oblastí**, aby se adekvátně reagovalo na rozsah a tempo růstu výzev souvisejících s radikalizací. Tato doporučení budou prováděna zejména prostřednictvím centra excelence sítě pro zvyšování povědomí o radikalizaci, jak je uvedeno v jeho ročním plánu činností na rok 2018. V zájmu podpory společných hodnot prostřednictvím vzdělávání kromě toho přijala Komise dne 17. ledna 2018 zvláštní doporučení, ve kterém vyzývá členské státy, aby na místní a celostátní úrovni učinily další kroky k posílení kritického myšlení, mediální gramotnosti a společných hodnot a k upevnění pocitu souzáležitosti¹⁹.

Jednou z prioritních oblastí identifikovaných expertní skupinou je **radikalizace ve věznicích**, která i nadále představuje závažný problém. Komise posílí výměnu osvědčených postupů a cílených výzkumů a pomocí sítě pro zvyšování povědomí o radikalizaci prozkoumá s členskými státy možnost zorganizovat vzájemná hodnocení deradikalizačních programů. V souvislosti s radikalizací ve věznicích uspořádá Komise dne 27. února 2018 ve spolupráci s bulharským předsednictvím, Evropskou organizací vězeňských a nápravných zařízení (EUROPRIS) a Evropskou organizací pro probaci konferenci k výměně osvědčených postupů mezi soudci, státními zástupci a zaměstnanci věznic a probační služby. V rámci svého programu Spravedlnost bude také Komise nadále poskytovat granty na akce, kterými podpoří projekty v dotčené oblasti, včetně projektů souvisejících s justičním vzděláváním soudců, státních zástupců a zaměstnanců věznic a probační služby. Na základě výměn informací a osvědčených postupů s odborníky, tvůrci politik a veřejnými činiteli v členských státech připravuje centrum excelence sítě pro zvyšování povědomí o radikalizaci nové vydání své

¹⁷ <http://ec.europa.eu/transparency/regexpert/index.cfm?do=groupDetail.groupDetailDoc&id=36235&no=1>

¹⁸ Viz devátá zpráva o pokroku na cestě k účinné a skutečné bezpečnostní unii (COM(2017) 407 final ze dne 26. července 2017) a připojený pracovní dokument útvarů Komise (SWD(2017) 278 final).

¹⁹ COM(2018) 23 final ze dne 17. ledna 2018.

příručky o boji proti radikalizaci ve věznicích a o probační praxi, ve které předloží nové osvědčené postupy.

Dále je potřeba zvýšit úsilí v boji proti **teroristické propagandě**. Mimo práce v oblasti boje proti radikalizaci on-line (viz oddíl níže) poskytují Evropská strategická komunikační síť a centrum excelence síť pro zvyšování povědomí o radikalizaci členskými státy podporu prostřednictvím výměny osvědčených postupů v oblasti alternativních argumentů a protiargumentů a zvyšování jejich kapacity strategicky komunikačně reagovat na argumentaci teroristů.

Aby více podpořila opatření na **místní úrovni**, prozkoumá Komise stávající podpůrné struktury a multiinstitucionální přístupy s cílem určit osvědčené postupy pro místní spolupráci v oblastech, jako jsou například protokoly týkající se sdílení informací či prověřování partnerů z řad občanské společnosti. Při této činnosti bude Komise čerpat ze zkušeností získaných z projektů financovaných EU, ze studijních návštěv a z tematických seminářů místních pracovních skupin sítě pro zvyšování povědomí o radikalizaci. Síť pro zvyšování povědomí o radikalizaci je připravena nabídnout cílené poradenství na podporu úsilí zaměřeného na boj proti radikalizaci na místní a celostátní úrovni.

Další prioritní oblastí je fenomén **zahraničních teroristických bojovníků**, kteří se vracejí z oblastí konfliktů. V souvislosti s územními ztrátami organizace Dá'iš v Sýrii a Iráku se rozproutila mezi odborníky i veřejností diskuse o tom, jak se vypořádat s výzvami, které představují například **děti a rodiny** vracející se z oblastí konfliktu nebo děti, které vyrůstaly v radikalizovaném prostředí. Komise a bulharské předsednictví uspořádají v dubnu 2018 v Sofii konferenci, která se zaměří na výměnu osvědčených postupů a poznatků mezi členskými státy v souvislosti s navrátilci, včetně žen a dětí. Vzhledem k potřebě řešit situaci dětí v souvislosti s navrátilci individuálně Komise rovněž provede srovnávací analýzu stávajících přístupů k posuzování rizik a potřeb, jakož i ke včasné detekci. Stejně zásadní je pak spolupráce se třetími zeměmi, zvláště s Tureckem, a mezinárodními subjekty včetně OSN a Globálním fórem pro boj proti terorismu.

Komise si je vědoma vazby mezi vnitřní a vnější bezpečností, a proto ve spolupráci s Evropskou službou pro vnější činnost zvýší podporu **strategií v oblasti prevence a mechanismů spolupráce v partnerských zemích mimo EU**. Ustanoví skupinu pro vnější nasazení, jež bude sestávat z odborníků EU a partnerů, a podpoří zřízení platformy organizací občanské společnosti, která bude fungovat jako centrum činností, jejichž cílem je předcházet radikalizaci mimo EU. V roce 2018 Komise zveřejní řadu výzev na podporu místního výzkumu týkajícího se hnacích sil násilného extremismu v regionech, které jsou z hlediska boje proti terorismu prioritní.

2. Boj proti teroristickému obsahu on-line

Jak je uvedeno v pracovním programu Komise na rok 2018 a v předchozích zprávách o bezpečnostní unii, Komise podporuje spolupráci s platformami, jež jsou zaměřeny na odhalování a odstraňování teroristického a jiného nezákonného obsahu on-line. Bude-li to nezbytné, Komise navrhne právní předpisy týkající se odstraňování teroristického obsahu. Dne 9. ledna 2018 Komise svolala zasedání u kulatého stolu s vedoucími zástupci on-line platform, aby s nimi prodiskutovala pokrok, kterého bylo dosaženo v boji proti šíření nezákonného obsahu na internetu. **Komise tyto platformy důrazně vyzvala**, aby v zájmu lepší ochrany občanů EU **zvýšily a zrychlily dosavadní pokrok** i investice. Komise v souladu se svým sdělením ze září 2017 spoléhá na on-line platformy, že zvýší a zrychlí své úsilí, tj. že

budou kromě jiného úžeji spolupracovat s vnitrostátními i mezinárodními donucovacími orgány, více sdílet know-how mezi sebou i dalšími on-line aktéry, že podniknou další opatření proti opětovnému zveřejňování dříve odstraněného nezákonného obsahu, že zrychlí odstraňování nezákonného obsahu a že budou dále investovat do automatizovaných technologií pro odhalování nezákonného obsahu.²⁰ Komise nyní připravuje nové způsoby sledování pokroku prostřednictvím specifických ukazatelů. Chce také, aby stávající dialogy byly cílenější a konkrétnější. V rámci internetového fóra EU se vyvíjí zvláštní mechanismus pro podávání zpráv s ukazateli pro odstraňování teroristického obsahu. Na základě toho byly internetové platformy požádány, aby předložily informace, jež budou podkladem pro příští zasedání vyšších úředníků fóra, které se uskuteční v únoru 2018.

Komise nyní také zkoumá, jaká **konkrétnější opatření** by mohla být urychleně přijata, aby se zlepšila reakce na teroristický obsah on-line. Pak rozhodne, zda bude nutné přijmout nějaký právní předpis.

IV. PROVÁDĚNÍ DALŠÍCH PRIORIT V OBLASTI BEZPEČNOSTI

1. *Kybernetická bezpečnost*

Komise ve spolupráci s Evropskou službou pro vnější činnost nadále provádí opatření stanovená ve společném sdělení²¹ s názvem „Odolnost, odrazování a obrana: budování silné kybernetické bezpečnosti pro EU“ ze září 2017. Komise vede konzultace se zainteresovanými stranami a pracuje na posouzení dopadů legislativních návrhů týkajících se vytvoření **sítě odborných středisek v oblasti kybernetické bezpečnosti s Evropským výzkumným a odborným střediskem pro kybernetickou bezpečnost** v jejím jádru. To je v souladu se závěry Rady z listopadu 2017 o společném sdělení, ve kterých se Komise vyzývá, aby legislativní návrh předložila do poloviny roku 2018. Komise rovněž zahájila mapování výkonu pravomocí v celé EU. Tuto aktivitu Komise doplní výsledky průzkumu, jenž byl zahájen 10. ledna 2018²². Komise vyzývá všechna zainteresovaná střediska pro kybernetickou bezpečnost v celé EU, aby sdílela informace o svých kompetencích a činnostech. V neposlední řadě Komise zahájila realizaci svého závazku ohledně pilotního projektu v hodnotě 50 milionů EUR v kontextu rámcového programu Horizont 2020 na podporu vytvoření sítě odborných středisek. Komise předložila členským státům návrh na změnu pracovního programu na období 2018–2020 a v prvním čtvrtletí roku 2018 hodlá zveřejnit výzvu k podávání návrhů.

V září 2017 proto Komise navrhla²³ posílit odrazující účinek prostřednictvím nových opatření pro potírání podvodů v oblasti bezhotovostních prostředků pro placení a jejich padělání. Navrhovaná směrnice posílí schopnost donucovacích orgánů potírat tuto formu trestné činnosti a rovněž zavede společná pravidla týkající se úrovně sankcí a upřesní rozsah pravomocí členských států ohledně těchto trestných činů. Komise vyzývá spolunormotvůrce, aby přijali své mandáty k vyjednávání, a umožnili tak zahájit interinstitucionální diskuse o návrhu s cílem dosáhnout dohody do konce tohoto roku.

V říjnu 2017 předložila Komise soubor opatření na podporu donucovacích a justičních orgánů pro případy, kdy se tyto orgány setkají s použitím šifrování pachateli trestné činnosti.

²⁰ COM(2017) 555 final ze dne 28. září 2017.

²¹ JOIN(2017) 450 final ze dne 13. září 2017.

²² <https://ec.europa.eu/eusurvey/runner/cybersecurity-survey>

²³ COM(2017) 489 final ze dne 13. září 2017.

V souladu s tím se Komise ve dvanácté zprávě o pokroku na cestě k bezpečnostní unii zavázala, že bude podávat zprávy o finančních prostředcích, které lze využít na podporu donucovacích orgánů v případech, kdy se při **vyšetřování trestné činnosti** setkají se **šifrováním**²⁴. Vzhledem k tomu, že členské státy na zasedání Rady pro spravedlnost a vnitřní věci v prosinci 2017 požádaly o další podporu, Komise navýší rozpočet Europolu na rok 2018 o dalších pět milionů EUR, aby posílila jeho kapacity v souvislosti s dešifrováním informací zákonně získaných při vyšetřování trestné činnosti. Jak bylo oznámeno v říjnu 2017, vzhledem k neustálému vývoji metod šifrování, jejich stále častějšímu využívání pachateli trestné činnosti, jakož i vzhledem k dopadu na vyšetřování trestné činnosti je třeba průběžně vyhodnocovat technické a právní aspekty role šifrování v rámci uvedených vyšetřování. Komise bude v této důležité práci pokračovat.

Na podzim minulého roku uspořádala Evropská služba pro vnější činnost ve spolupráci s Komisí **kybernetické dialogy** s Čínou, Indií, USA a Brazílií. Diskutovalo se o provádění norem v kybernetické oblasti, o opatřeních k budování důvěry v oblasti kybernetické bezpečnosti, o uplatňování platného mezinárodního práva v kyberprostoru a o vnitřních politikách EU a jejich partnerů v oblasti kybernetiky. Kromě toho došlo k pokroku v otázce budování kybernetické kapacity ve třetích zemích. Pokud jde o kybernetickou obranu, Politický a bezpečnostní výbor přijal zprávu o provádění politického rámce EU pro kybernetickou obranu. Dne 8. prosince 2017 proběhly každoroční konzultace na vysoké úrovni mezi úředníky Evropské unie a Severoatlantické aliance, jejichž tématem bylo provádění kybernetických opatření stanovených ve společném prohlášení. V prosinci 2017 Evropská služba pro vnější činnost také provedla s členskými státy nácvik toho, jak mají státní i nestátní subjekty uplatňovat prováděcí pokyny rámce EU pro společnou diplomatickou reakci na kybernetické útoky.

2. *Ochrana veřejných prostor*

V souladu se svým pracovním programem na rok 2018 Komise prioritně provádí akční plán na podporu ochrany veřejných prostor²⁵. Dne 20. prosince 2017 Komise zorganizovala **první zasedání fóra provozovatelů veřejných prostor na úrovni EU**, na kterém se sešli zástupci orgánů veřejné moci a soukromí provozovatelé rozličných veřejných prostor, jako jsou dopravní terminály, výstaviště, stadiony, nemocniční zařízení, nákupní střediska a zábavní a kulturní podniky. Cílem tohoto fóra bylo podpořit spolupráci veřejného a soukromého sektoru v oblasti ochrany veřejných prostor sdílením získaných poznatků a osvědčených postupů, výměnou informací, podporou meziodvětvového vzdělávání a vypracováním pokynů. To zahrnuje činnosti, jako je odhalování, testování nových technologických a bezpečnostních řešení, vytváření norem a provádění posuzování rizik a zranitelnosti. Všichni účastníci zdůraznili význam rozvoje skutečného partnerství veřejného a soukromého sektoru na úrovni EU i na vnitrostátní úrovni a potřebu pokračovat v této práci na specializovaných setkáních, která se budou věnovat konkrétním odvětvím, jako jsou doprava, hromadné akce a zábava, pohostinství nebo obchod. V návaznosti na první zasedání fóra provozovatelů veřejných prostor na úrovni EU a s ohledem na skutečnost, že řada teroristických útoků byla spáchána pronajatými vozidly, Komise dne 21. prosince 2017 zorganizovala také **setkání se zástupci odvětví pronájmu automobilů**. Provozovatelé autopůjčoven se s členskými státy shodli na důležitosti dalšího zvyšování informovanosti, aby jejich zaměstnanci byli vybaveni nástroji a

²⁴ COM(2017) 779 final ze dne 12. prosince 2017.

²⁵ COM(2017) 612 final ze dne 18. října 2017.

dovednostmi umožňujícími rozpoznat podezřelé výpůjčky z hlediska boje proti terorismu. Komise zřídí internetový portál k usnadnění sdílení osvědčených postupů v této oblasti.

Zmiňovaný akční plán vyzývá k zahájení **úzkého dialogu s místními a regionálními orgány**. Za tímto účelem Komise a Výbor regionů uspořádají v Bruselu dne 8. března 2018 konferenci, na které se setkají starostové a primátoři celé řady evropských měst, a to i těch, které byly zasaženy teroristickými útoky, s cílem usnadnit výměnu poznatků a informací týkajících se ochrany veřejných prostor. Účastníci konference se pokusí vyvodit ponaučení z nedávných útoků a identifikují osvědčené postupy praktikované ve městech po celé Unii. Dále zhodnotí probíhající či plánované pilotní projekty a určí, jak lze z prostředků EU zmiňované snahy nejlépe podpořit.

Financování ochrany veřejných prostor je bezesporu důležitým aspektem podpory. Zahájení akčního plánu doprovázely výzvy k předkládání návrhů prostřednictvím Fondu pro vnitřní bezpečnost – policie v celkové výši 18,5 milionů EUR, jakož i – zde se jedná o dlouhodobější horizont – oznámení o navýšení finančních prostředků až na 100 milionů EUR v rámci Městských inovativních opatření (UIA)²⁶, která spadají pod Evropský fond pro regionální rozvoj. Po skončení veřejné konzultace, která byla zahájena dne 15. září 2017, Komise dne 18. ledna 2018 zorganizovala v Bruselu workshop se zainteresovanými stranami zaměřený na bezpečnost veřejných prostor z pohledu měst. Účastníci workshopu diskutovali se zástupci orgánů státních i místních správ, evropských sítí, s akademickými a výzkumnými pracovníky, zástupci nevládních organizací a dalších mezinárodních institucí o hlavních bezpečnostních problémech měst a o tom, jak by se na takové problémy mělo na místní úrovni reagovat. Výsledky tohoto pracovního setkání přispějí k vymezení rozsahu opatření souvisejících s iniciativami Městská inovativní opatření a městská agenda EU.

Dále Komise podniká kroky k vyřešení bezpečnostních rizik pro **odvětví** komerční **silniční dopravy**. V lednu 2018 se zveřejní bezpečnostní pokyny pro řidiče nákladních vozidel, přepravní společnosti a další klíčové aktéry v Evropě, jak se vypořádat s krádeží nákladu, vniknutím černých pasažérů do nákladního vozidla a s případnou hrozbou terorismu. Tyto pokyny rovněž aktualizují a modernizují osvědčené bezpečnostní postupy, které kvůli neustále se vyvíjejícím hrozbám, vznikajícím technologiím a regulačním změnám rychle zastarávají.

3. *Výzkum bezpečnosti*

S rozpočtem na výzkum a inovace ve výši jedné miliardy EUR je bezpečnostní unie jednou ze čtyř prioritních oblastí pracovního programu na období 2018–2020 v rámci programu Horizont 2020, což představuje 50 % celkového veřejného financování na výzkum bezpečnosti v EU. Výzkum týkající se bezpečnostních hrozeb bude východiskem pro koordinovanou reakci EU a zmírní rizika související s terorismem, závažnou trestnou činností, bezpečností hranic, kyberkriminalitou, hybridními hrozbami atd.

V rámci komunity uživatelů pro zabezpečené, bezpečné a odolné společnosti (Community of Users on Secure, Safe and Resilient Societies) Komise v prosinci 2017 uspořádala dva workshopy zaměřené na projekty související s radikalizací a na projekty související s kyberkriminalitou. Na **workshopu o boji proti radikalizaci** se sešli účastníci příslušných výzkumných projektů, které spadají pod sedmý rámcový program, iniciativu Horizont 2020

²⁶ <http://www.uia-initiative.eu/en>

(výzkum bezpečnosti) a policejní program Fondu pro vnitřní bezpečnost, a členové sítě pro zvyšování povědomí o radikalizaci. Společně pak určili oblasti pro synergii, v nichž může výzkum bezpečnosti podpořit opatření EU v boji proti radikalizaci. **Workshopu o kyberkriminalitě** se zúčastnili zástupci příslušných výzkumných projektů, Evropského centra pro boj proti kyberkriminalitě (EC3) při Europolu a zástupci dvou sítí odborníků z oblasti vymáhání práva, které byly zřízeny minulý rok v rámci programu Horizont 2020 s cílem zlepšit pronikání výzkumu na trh. Toto pracovní setkání umožnilo řadě projektů představit své výsledky v různých oblastech kyberkriminality, jako jsou digitální forenzní analýza a důkazy, finančně motivované škodlivé softwary, virtuální měny, odhalování teroristického obsahu on-line nebo analýzy dat velkého objemu.

4. Vnější rozměr boje proti terorismu

EU má v současnosti síť odborníků na boj proti terorismu a bezpečnost, kteří jsou rozmístěni ve 13 delegacích EU ve třetích zemích. Tato síť má skutečnou přidanou hodnotu, neboť zajišťuje velmi důležité propojení mezi vnější a vnitřní bezpečností EU a představuje důležitou součást podpory, kterou EU poskytuje třetím zemím na boj proti terorismu. Závěry Rady z června 2017 o vnější činnosti EU v této oblasti uznávají hodnotu práce odborníků EU v místech vyslání a vyzývají k rozšíření zeměpisného a funkčního rozsahu působnosti této sítě. Rozhodnutí v tomto smyslu přijala vysoká představitelka Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku a místopředsdkyně Komise dne 18. ledna 2018. Brzy budou vyslání čtyři noví odborníci do těchto delegací EU: mise EU při ASEAN se sídlem v Jakartě se zeměpisným pokrytím jihovýchodní Asie, delegace EU v Biškeku v Kyrgyzstánu se zeměpisným pokrytím středoasijských zemí, delegace EU v Nairobi v Keni se zeměpisným pokrytím oblasti Afrického rohu a delegace EU v Addis Abebě v Etiopii, která bude úzce spolupracovat s Africkou unií a jejími regionálními a funkčními institucemi.

V. ZÁVĚR

Tato zpráva popisuje pokrok, jehož bylo dosaženo při realizaci iniciativ souvisejících s bezpečností a stanovených ve společném prohlášení o legislativních prioritách EU na období 2018–2019. Provedení těchto iniciativ bude mít klíčový význam pro dotvoření účinné a skutečné bezpečnostní unie, jež bude lépe chránit bezpečí našich občanů.

Tato zpráva obsahuje také aktualizované informace o řadě opatření, jež byla přijata na úrovni EU v různých oblastech politiky, aby posílila vnitřní bezpečnost. Jedná se zejména o opatření, kterými se má s ohledem na prozatímní doporučení expertní skupiny na vysoké úrovni o radikalizaci intenzivněji podpořit úsilí členských států v boji proti radikalizaci vedeném na celostátní i místní úrovni. Komise vyzývá všechny zúčastněné aktéry, aby tyto činnosti považovali za prioritní, spolupracovali napříč sektory a úrovněmi politik a sdíleli osvědčené postupy, aby se k řešení radikalizace přistupovalo jako ke společnému úkolu.

Komise bude i nadále pravidelně informovat o pokroku na cestě k vytvoření účinné a skutečné bezpečnostní unie.